

Az első beszámoló a közélémezési üzem új rendszeréről.

(Saját tudósítónktól.) A közélémezési tanács Balogh Károly pénzügyi tanácsos elnöklésével szerdán délután ülést tartott. Az ülésen Balogh Károly, a hatósági közélémezési üzem vezetője bemutatta a közélémezési tanácsnak a közélémezési havi jelentést, amelyet a tanács tudomásul vett. A hatósági üzem nyers mérlegét is ismertette Balogh. A hatósági üzem márciusban, amikor a pénzügyi tanácsos a vezetést átvette, 58.378 korona veszteséggel zárult. Erre az összegre a tanács a fa- és lisztjövdelemből a deficit részbeni fedezésére 25.000 koronát beutalt a közélémezési üzem pénztárába. A nyers mérleg szerint, — április harmincadikán lezárva — 33.374.46 korona volt a közélémezési üzem forgalma. Ezidőszereint körülbelül 200 korona tiszta haszon mutatkozik. Ezek az adatok a közélémezési üzemnek arra az időszakra vonatkoznak, amióta a vezetést a pénzügyi tanácsos vette át, tehát március tizenötödiktől április harmincadikáig.

A havi jelentés és a nyers mérleg, miután a közélémezési tanács tudomásul vette, a városi tanács elé kerül.

Balogh Károly havijelentését, minthogy az új rezsimről az első beszámoló, a következőkben egész terjedelmében ismertetjük:

Tekintetes Tanács!

A közélémezés vezetésével a város polgármestere által március 16-tól megbízattam, minek folytán a tekintetes Tanács 14183/1916. szám alatt megállapította az üzemnek kezelési szabályzatát. Az ebben nyert felhatalmazásban kötelességemné tétetett, hogy a közélémezési üzemnek nyers mérlegét minden hónapban mutassam be és egyidejűleg az üzem menetéről részletes, teljes tájékoztató jelentést is tegyek.

Ezen meghagyás folytán 1916. március 16-tól április 30-ig terjedő időről szóló nyersmérleget tisztelettel bemutatam és az üzem menetéről tájékoztató jelentésemet a következőkben adom elő:

Megbízásom után első lépésem az volt, hogy oly tanácsadók támogatását kérjem ki, akik nehéz feladatom megoldásában szakértelmükkel és gazdag tapasztalataikkal önzetlenül támogatnak. Felkértem tehát közéletünknek 15 legkiválóbb kereskedőjét és gazdáját, akik készséggel vállalták a közélémezési tanács tagságát. Március 12-én ezeket az urakat az első ülésre meghívtam, ahol az üzem szervezésére, vezetésére stb. igen hasznos utmutatásokat és tanácsokat kaptam, ezek után átvettem az üzletet és leltárt és folytattam az üzletet a megállapított új rendszer mellett.

Céлом az volt, hogy a közönségnek elsőrendű életszükségletei fedezésére lehető olcsón árukat szerezzek be és azokat rögtön a kiskereskedők vagy iparosok útján árusítsam a közönségnek. Ez által elejét vettem annak, hogy a kicsinyben való házi árusításnál ért nagymértékű károsodás érje a várost és a kiskereskedők és iparosok existenciájának versenyt nem támasztottam. Itt sajnálattal kell megjegyezmem, hogy ma már megkértünk azzal, hogy közönségünket minden keresett árucikkal biztosan elláthassuk, mert bizonyos keresett árucikkek semmiféle úton és módon nem kaphatók, ha van is, az hadsereg részére lett rekvirálva, a haditermény részvénytársaság vagy a főváros birtokában van. Így legügyesebb kereskedőink közbenjötté mellett sem bírtam egyes árukat megszerezni.

Legnagyobb gondot okozott a birkák és bárányok értékesítése, az átvételhez meghívott szakértő, Karácsonyi Gergely juhász-gazda, a birkák és bárányok számbavételénél alapos vizsgálat után azt tanácsolta, hogy ezeket a leromlott, metélves és rüh által is megtámadott jószágokat a lehető leggyorsabban értékesítsük, mert napról-napra több kára lesz a városnak.

A lehető legrövidebb idő alatt a szegedi piacon közfogyasztásra bocsájtattott a szegedi juhhusáruló asszonyok útján a birka- és bárányállomány. A birkák és bárányok megállapított ára a vágóhidon átvéve, Szegedi Jánosné által kifizettettek és a hus a maximális áron árusítottatott. Így módon folyik most is az értékesítés.

Ma tárgyalások folynak az iránt, hogy nem lenne-e előnyösebb a birkákat előzőleg megnyírni, a gyapjút eladni és aztán levágni. Kísérlet tétetett a birkák és bárányoknak más úton való értékesítésével is, többek között a katonaságnak eladni, azonban eredményre nem vezetett.

A leltárban átvett szalonna és zsir a kiskereskedők útján utalvány mellett eladtott.

Intézkedés tétetett az iránt, hogy a város szalonna és zsir szükségleteinek kielégítése végett 4000 darab sertés hizlalásához 200 vagon tengerit adjon a m. kir. kormány, ezek a felterjesztések még elintézve nincsenek, reményünk van, hogy kérelmünk teljesülni fog. Ez idő szerint Kovács Sándorral hízaltatunk a város részére 180 darab sertést, melyek augusztus—szeptemberben levághatók. Juniusra vettünk 20 darab sertést, végül feltételeken októberre Mellis Lajos hízaltatunk 100 darab sertést. A Pallavicini-uradalom értesítette a várost arról, hogy 200 darab öreg hizott sertést (a 200 kg.) elad április 25-én. Ezek a sertések oly magas árban kelttek el, hogy veszteség nélkül a szegedi piac részére nem lehetett megvenni. Élősúlyban 5.51 fillérért kelttek el.

Kaptunk a korpaközpont útján 3 és fél vagon korpát és 30 métermázsa hulladékot, ebből a polgármester ur a gazdáknak közvetlen szétosztás végett átadott 2 és fél vagon korpát, az üzem útján utalványra eladott 130 métermázsa. Újabbán érkezett 50 métermázsa korpa utalvány és 50 métermázsa buza-ocsu utalvány, amelyeket az átvétel után azonnal 50 kilogrammos zsákokban a gazdák részére utalványra kiadunk.

Vettünk állattáplálásra 100 mázsa olajpogácsát, 100 mázsa melast és 100 mázsa répaszeletet, amelyeket a lehető legolcsóbb árban a gazdáknak eladtunk.

A lakosság téli faszükségletének kielégítésére eddig 1350 vagon fát biztosítottunk, ezen felül szenet és kokszot.

A városi üzemek zavartalan biztosítása végett 50 vagon porosz szenet tartalékként beszereztünk. Ez a mennyiség abban az esetben, ha ősszel vagy télen a város szerződéses vállalkozója nem lenne képes az üzemek szükségletére szenet szállítani, egy hónapig elegendő lesz az üzemek zavartalan menetét biztosítani.

A miniszteri rendelet alapján rekviráltattak a felesleges szalonna- és zsirkészletek. Ehhez a hatósági intézkedéshez a belügyminiszter hozzájárult, a lefoglalt szalonnamennyiség 13.870 kilogramm, a zsir 1670 kilogramm. Egyesek felebbezttek a lefoglalás ellen, a felebbezések felterjesztettek a belügyminiszterhez. Akik kérnek zsirt vagy szalonnát, azoknak adunk utalványt.

Mezőhegyesen árveztek 540 darab hizott ürüt április 27-én. Ezeket a jószágokat nem lehetett megvenni, mert áruk oly magas volt, hogy a szegedi piac azon az áron felvenni nem képes, csak veszteséggel tudtuk volna értékesíteni.

Ugyanakkor Padéről kínáltak bárányokat, 1000 darabot. Szakértővel megnéztük, azonban drágaságuk miatt megvehetőek nem voltak.

Vásároltunk 20.000 kilogramm cukrot, a mely szállítás alatt van és amint megérkezik, a kiskereskedők között igazságosan felosztva, a közönségnek eladás alá bocsájtjuk. Hatósági husmérést nyitottunk április 14-én, ahol borjűhust méretünk ki a maximális áron alul, 80 fillérrel. Az üzlet vezetésével megbízott Nógrádi István mészárosmester. Április végéig elkelt 22 darab borju. Az üzleti eredmény 80 korona tiszta haszon.

A belügyminiszter ur e hó 8-án arról értesített, hogy 25 métermázsa szalonna kiadására utasította a Haditermény Részvénytársaságot, azonban a kérelmezett rizsről sem a miniszter ur, sem a haditermény nem emlékezett meg. A főváros tanácsától szintén május 8-án kaptunk értesítést, hogy rizst nem adhat számunkra.

Végül kötelességemnek ismerem bejelenteni, hogy esetről-esetre kéresemre készséggel a legmesszebbmenő támogatásban részesítettek munkámban és feladatomat megkönnyítették: a szegedi Hus- és Vásárpénztár Részvénytársaság, Gál Miksa bankigazgató, Bach Jenő, Csányi Sándor, Szécsi Izsó, Hoffmann Ignác, Aczél Géza, Hoffmann János, Reitzer Lipót, Schwartz E. fiaai cég vezetője, Goldgruber Gábor, Valihora István, Kovács Sándor, Szabó Gyula kamarai titkár, Karácsonyi Gergely urak és Szegedi Jánosné asszony, amiért is ez alkalommal halás köszönetemet fejezem ki.

A községi élelmezési üzem vezetésénél mellettem beosztva működik Balázs Mihály segédgazdász, a könyvelést végzi Rajna Vilmos, az Adria biztosító társaság főkönyvelője, az ellenőrzést pedig Scultéty Sándor főszámvevő.

A nyersmérlegből kitűnik, hogy eddigi működésünk szerény haszonnal végződött és elbizakodás nélkül merem ígérni, hogy ezentul sem fog bennünket veszteség érni, ha úgy a város közönsége, mint hatósága továbbra is támogatásomra lesz.

Olasz katonák megtagadják az engedelmességet.

— Háboruellenes hangulat Itáliában. —

ZÜRICH, május 10. Az olasz határról, megbízható forrásból jelentik: Olaszországban a hangulat nagyon nyomott. Montinában hatezer asszony tüntetett a háboru ellen. A rendőrségnek kellett közbelépni. A piacentai laktanyában egy ezred megtagadta az engedelmességet. A fronton a Sossani-dandár fellázadt. Apuliában és a nápolyi síkon a helyzet oly veszedelmes lett, hogy a földbirtokosoknak, akikben a nép a háboru előidézőit látja, menekülni kellett.

A cenzura szigorúan tiltja az olyan hírek közlését, amelyek a nép elkeseredett közhangulatával és a háboruellenes tüntetésekkel foglalkoznak. Azt hiszik, az egész országban, hogy a Salandra-kormánynak hamarosan távoznia kell és helyét kénytelen lesz átengedni Giolittinek.

Gerard átadta Berlinben Amerika válasziggyezékét.

BERLIN, május 10. Gerard, amerikai nagykövet délután átadta Jagow külügyi államtitkárnak Amerika ismeretes válasziggyezékét.